

Opis LDKI vo frekvenčnej oblasti:

Z – transformácia a jej súvis z Laplace-ovou transformáciou :

ZT najjednoduchšie odvodíme z Laplaceovej transformácie, a keďže sa pohybujeme v diskretných oblastiach, tak miesto spojitej funkcie dosadíme navzorkovanú funkciu:

$$L(f(t))=F(p)=\int_{-\infty}^{+\infty} f(t)e^{-pt} dt = \int_{-\infty}^{\infty} \sum_n X(nT_{vz}) \delta(t - nT_{vz}) e^{-pt} dt =$$

$$\sum_n X(nT_{vz}) \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t - nT_{vz}) e^{-pt} dt = \sum_n X(nT_{vz}) e^{-pnT_{vz}}$$

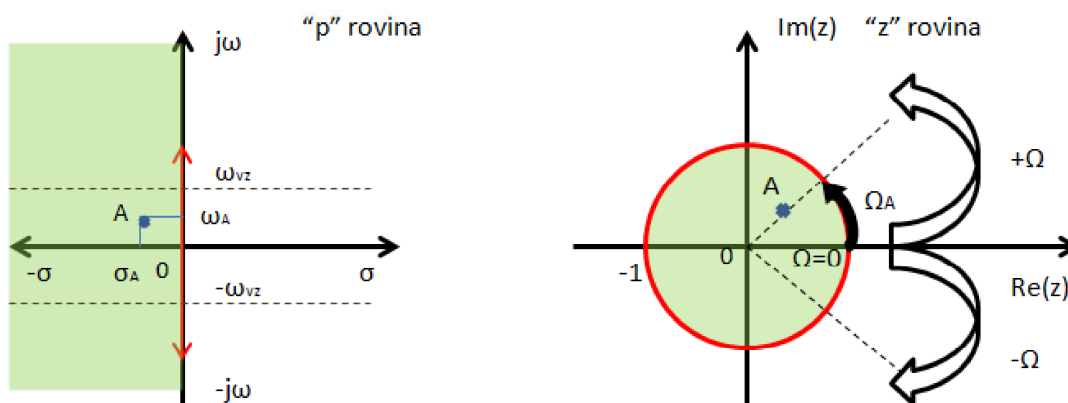
$$F(p) = \sum_n X(nT_{vz}) e^{-pnT_{vz}}$$

$$F(z) = \sum_{n=0}^{\infty} f(n) \cdot z^{-n}$$

Výraz nazývame **Z-transformáciou**, pričom všeobecne $z = e^{pT_{vz}}$, čo je aj vzťahom ktorý charakterizuje súvis medzi „p“ a „z“ rovinou

$$p = \sigma + j\omega \rightarrow z = e^{(\sigma + j\omega) T_{vz}} = e^{\sigma T_{vz}} \cdot e^{j\omega T_{vz}} = e^{\Sigma} \cdot e^{j\Omega}$$

Z danej rovnice vidíme že hodnoty z imaginárnej osi „p“ roviny (čiže keď $\sigma = 0$) sa premietajú na kružnicu „z“ roviny. Body vľavo od imaginárnej osi sa premietajú do kružnice „z“ roviny (podmienka stability).



Z obrázkov a vzorcov vyplýva, že otočenie v Z-rovine o 2π je to isté ako posunutie v P-rovine o vzdialenosť ω_{vz} , čo znamená, že 1 bod v Z-rovine sa v P-rovine periodicky opakuje pozdĺž osi $j\omega$.

$$\Omega = \frac{\omega}{\omega_{vz}} \cdot 2\pi$$

Dôležitou vlastnosťou Z – transformácie je **konvolúcia**. Ak $Z\{x(n)\} = X(z)$ a $Z\{h(n)\} = H(z)$, potom pre signál $y(n)$, ktorý dostaneme konvolúciou v čase:

$$y(n) = x(n) * h(n)$$

platí:

$$Z\{y(n)\} = Y(z) = X(z) \cdot H(z)$$

Prenosová funkcia LDKI systému $H(z)$:

LDKI systém vo frekvenčnej oblasti môžeme opísať **prenosovou funkciou $H(z)$** , ktorá je definovaná ako:

$$H(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{\sum_{k=0}^N a_k \cdot z^{-k}}{1 + \sum_{k=1}^M b_k \cdot z^{-k}}$$

alebo tiež ako:

$$H(z) = \frac{\prod_{k=1}^N (1 - a_k \cdot z^{-1})}{\prod_{k=1}^M (1 - b_k \cdot z^{-1})}$$

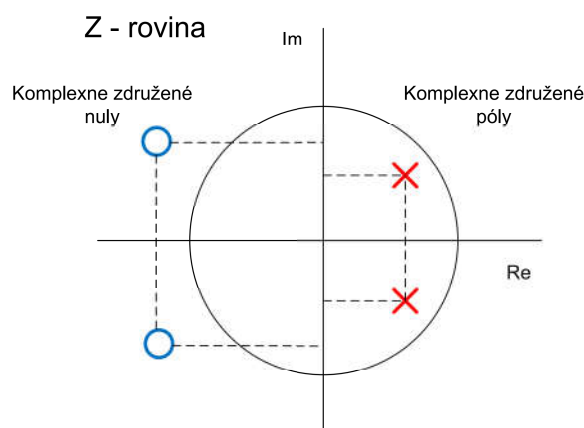
Alebo tiež ako:

$$H(z) = Z\{h(n)\}$$

Z prenosovej funkcie taktiež určujeme korene sústavy. Ich rozmiestnenie je obzvlášť dôležité pri stabilizovaní. Korene čitateľa polynómu sú tzv. **nulové body**, čiže body v ktorých hodnota sústavy nadobúda hodnotu 0. Korene v menovateli sú tzv. **póly**, a sú to body v ktorých sústava vykazuje ∞ .

Z hľadiska stability nás zaujímajú predovšetkým póly. Stabilné sústavy majú póly vnútri jednotkovej kružnice v Z-rovine. Ak má sústava póly na jednotkovej kružnici = súš. na hranici stability.

Pričom, ak má byť sústava realizovateľná a nejaký koreň je komplexný, tak by k nemu mala sústava obsahovať aj komplexne združený koreň.



Príklad: a) zo zadanej diferenčnej rovnice vypočítajte prenosovú funkciu $H(z)$

$$y(n) = x(n) + x(n-1) - y(n-2)$$

b) vypočítaj $h(n)$ z vypočítanej z prenosovej funkcie z bodu a)